

Circulaire economie is nog lang geen realiteit in Nederland

Huren, lenen, delen

**Nederlander wil wel
verduurzamen, maar koopt
toch het liefst nieuwe
producten**

Oproep aan nieuw kabinet

100 wetenschappers willen vaart in de Circulaire
Economie

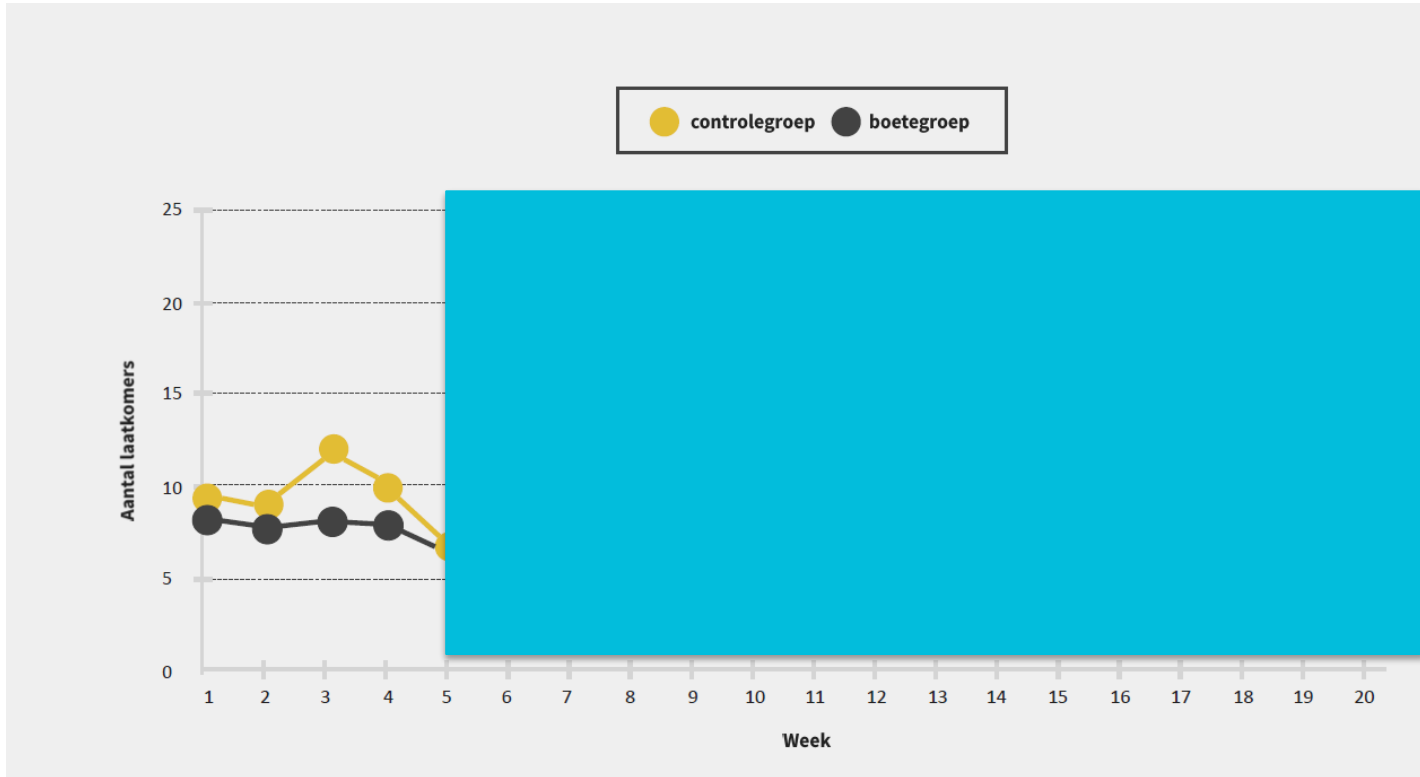
ISMAIL & BORIS DOEN **WAT.**

Steeds meer Nederlanders geven hun spullen een tweede leven
Kijk wat jij voor het klimaat kan doen op → [IEDEREENDOET **WAT.** NL](https://iedereendoetwat.nl)

Ouders halen kun kinderen te laat op bij de opvang

Interventie: boetes!

WAT GEBEURT ER?

Aantal
'laatkomers'
daalt

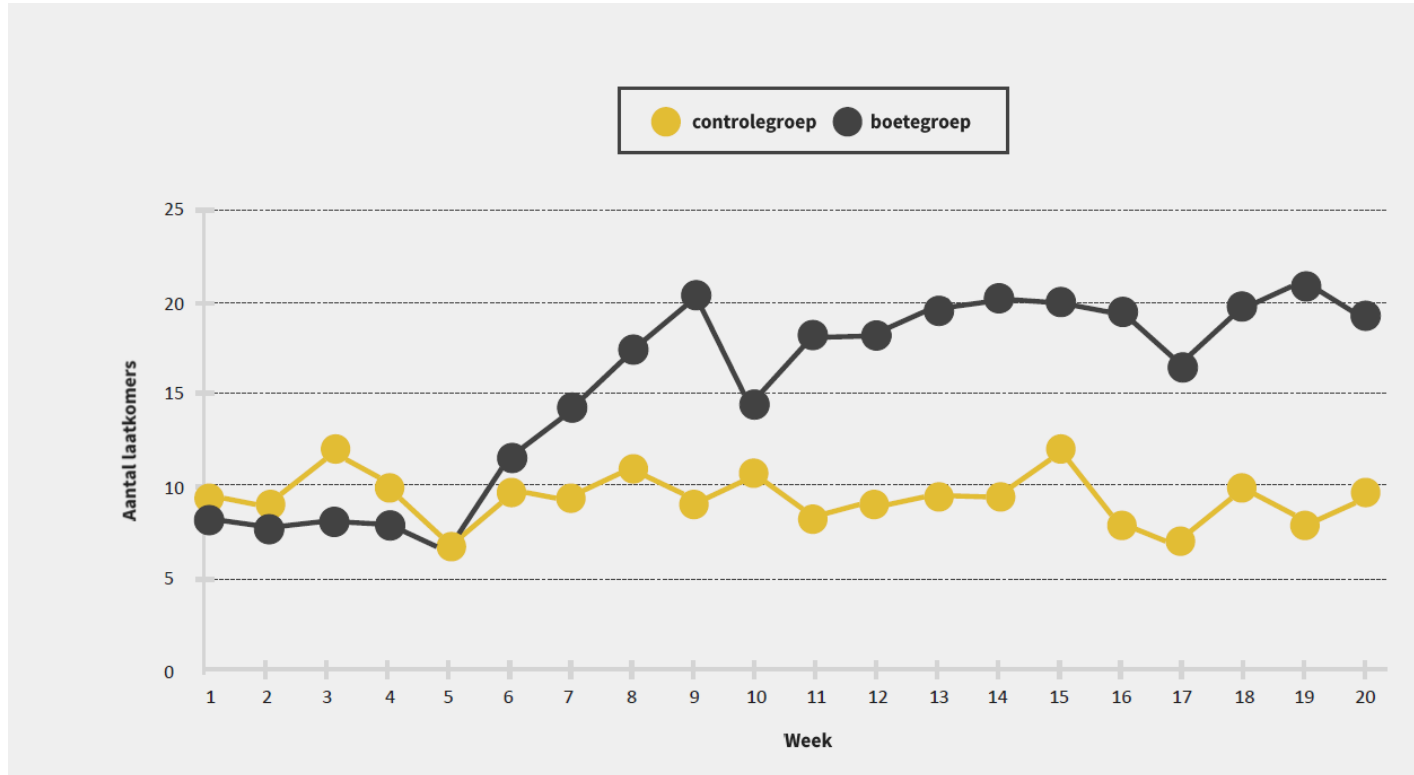

Aantal
'laatkomers'
stijgt

Niks

Interventie: boetes!

Bewust en een onbewust hersensysteem

Systeem 1

95%

Continue

Automatische piloot

Onbewust

Snel

Kost weinig energie

Systeem 2

5%

Incidenteel

Weloverwogen

Bewust

Langzaam

Kost veel energie

Waarom is het goed om 10.000 stappen per dag te zetten?

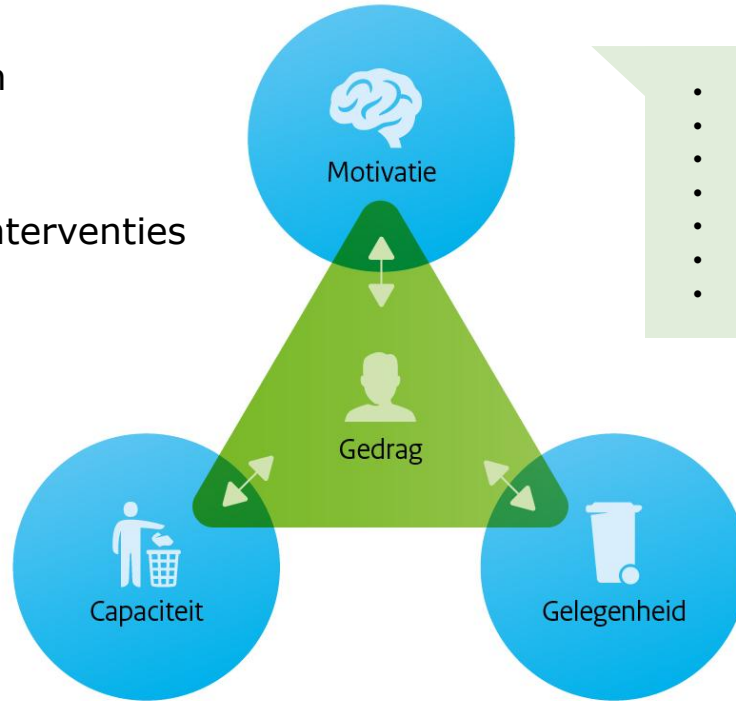
Wie zet er iedere dag 10.000 stappen?

- Bewustwording $\neq$ gedrag
- Kennis alleen is niet voldoende
- Er zijn veel meer factoren die gedrag verklaren/voorspellen

MCG gedragsmodel

- Alle drie nodig voor een effectieve aanpak
- Gedragbepalers zijn de knoppen waar je met interventies aan kunt draaien

- Gewoonte/automatisme
- Kennis (waarom)
- Attitude
- Sociale norm
- Zelfbeeld
- Emotie
- Weerstand

- Kunnen en kennis (hoe)

- Fysieke omgeving

MCG gedragsmodel

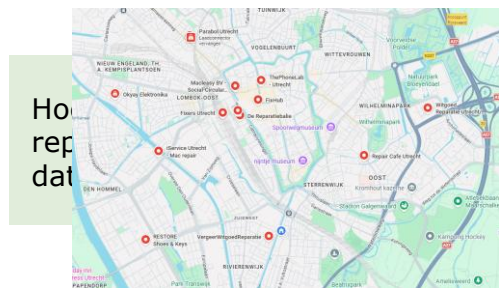
- Alle drie nodig voor een effectieve aanpak
- Gedragbepalers zijn de knoppen waar je met interventies aan kunt draaien

MCG gedragsmodel

- Alle drie nodig voor een effectieve aanpak

Interventies

Gedragstrategie burgers en CE

We richten de omgeving zo in dat de circulaire keuze makkelijk, logisch en eerlijk is

We benutten drijfveren en nemen obstakels weg dooraanvullende maatregelen specifiek per doelgroep, doelgedrag en product

We benaderen circulair gedrag in brede zin; overheden, bedrijven en burgers vormen samen het systeem

Uitvoeringsprogramma Circulair Doen

- Productgroepen: meubels, EEA en Textiel
- Maatregelen hoog op de R-ladder: repareren, delen en lenen, minder kopen
- Samen met EZK & BIT

Telefoon, laptop of ander apparaat stuk?

Vind snel een betrouwbare reparateur
bij jou in de buurt

KRIJG €25 KORTING

Mogelijk gemaakt door:

• Gemeente
• Amsterdam

Kennisdelen en opschalen wat werkt

- **Versnellingstraject:** 15 gemeenten schalen succesvolle maatregelen op
- **Training Circulair gedrag** 8-9, 6-10 en 27-01; 30 plekken, vol is vol. Je kunt je [hier](#) aanmelden
- Delen van succesvolle maatregelen via [Toolbox Circulair Gedrag](#)

Maatregelen 2026

- Onderhoudsgedrag EEA (gemeente Apeldoorn)
- Delen en lenen bij nieuwbouwprojecten (Gamma & gemeente Tilburg)
- Tweedehands meubels stimuleren onder studenten (Winnen in Delft)
- Gerepareerde producten naast nieuw in de winkel aanbieden (ANWB)

**Gerepareerde producten naast nieuw in de winkel
aanbieden**

